

Utbildningsinspektion i Ålidhemsskolan grundskola årskurs 6–9, grundsärskola 6–10

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Ålidhemsskolan och besökt skolan den 3–4 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Ålidhemsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Ålidhemsskolan intervjuades rektorer, lärare, elevvårdspersonal och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i grundskolans årskurs 6 och 9, grundsärskola, rh-klass och resursklass. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Ålidhemsskolan	Antal elever
Grundskola	295
Särskola	53

På Ålidhemsskolan finns grundskola för årskurserna 6–9 med inkluderade grundsärskoleelever, Rh-klass för rörelsehindrade elever, en resursklass för elever med bland annat diagnosen ADHD samt grundsärskola för årskurserna 7–10.

Personalen är indelad i 7 arbetslag. Ett för varje årskurs i grundskolan samt ett arbetslag för vardera grundsärskola, rh- klass och resursklass.

Ålidhemsskolan är en mångkulturell skola i ett av Umeås mest invandrartäta områden. För närvarande finns 15 nationaliteter representerade i skolan. Upp- tagningsområdet i grundskolan består till stor del av flerfamiljshus men också av områden med småhus på Sofiehemsområdet samt i byarna Yttertavle och Innertavle. Upp- tagningsområdet för särskolan, Rh-klass och resursklass är hela kommunen samt kranskommunerna.

Skolbyggnaden är uppförd i slutet av 70-talet och skolan har gott om lokaler eftersom elevantalet sjunkit under ett antal år. I skolans lokaler ligger ett kom- mundelsbibliotek som också används som skolbibliotek. Skolans idrottshall ligger i en byggnad bredvid skolan. Idrottshallen används flitigt av idrottsföre- ningar under kvällstid.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksam- heten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skol- författningar.

Resurserna i form av personal är goda. Skolan har engagerade pedagoger med utbildning och stor erfarenhet. Skolan karaktäriseras av ett målmedvetet arbete för att förbättra skolans resultat, både vad gäller kunskaper och värdegrund. Skolan har stor erfarenhet av att möta elever med olika kulturell och social bak- grund och personalens arbete kännetecknas av ett stort socialt engagemang. Föräldrar uttrycker att personalen snabbt tar tag i de situationer som inträffar på ett bra sätt.

Skolledningen är förtrogen med verksamheten och arbetar systematiskt med kvalitet och utveckling.

Skolans arbete med att skapa goda lärandemiljöer för eleverna där arbetsro och trygghet förbättras, är viktiga områden för skolan att arbeta vidare med liksom elevernas lust att lära.

Skolan bör vidare utveckla arbetet med elevernas inflytande och ansvar. Både när det gäller det formaliserade inflytandet via klass- och elevråd samt inflytan- det över undervisningens innehåll och arbetsformer.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör utveckla sitt arbete med att tydliggöra målen för elevernas läran- de i samtliga ämnen.

- Uppföljning och analys av elevernas kunskaper och resultat bör göras mer systematiskt. Även skillnader i resultat mellan pojkar och flickor bör analyseras.
- Värdegrundsarbetet måste utvecklas så att fler elever kan känna sig trygga och inte behöver utsättas för hårt språk och andra kränkningar.
- Skolan bör fortsätta sitt arbete med att stödja arbetet i klass- och elevråd så att det upplevs som viktigt för eleverna.
- Möjlighet till inflytande och delaktighet för eleverna i utformandet av undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer behöver förbättras för att öka elevernas motivation och lust att lära..
- Arbetsmiljön i många klasser behöver förbättras så att arbetsron blir bättre.
- Arbetet med åtgärdsprogram behöver utvecklas så att målen blir mer konkreta och utvärderingsbara.
- Rätten till studiehandledning på modersmål för elever med utländsk bakgrund bör tydliggöras.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2

Kunskaper, utveckling och lärande

Officiell statistik visar att eleverna i grundskolans årskurs 9 vid Ålidhemsskolan haft en positiv kunskapsutveckling under perioden 1999–2003. Under perioden har eleverna i årskurs 9 höjt sina meritvärden från 192,5 till 214,1 poäng. Meritvärdet för år 2004 visar dock på en nedgång till 199,7. Enligt rektor och personal ser resultatet återigen lite bättre ut för år 2005. Rikssnittet för meritvärdet var år 2004 206,9 och för Umeå kommun 215,3. Statistiken visar att meritvärdet för elever med utländsk bakgrund år 2004 totalt var 222,3 och för pojkarna 228,1. Enligt intervjuer med rektorer och personal tros detta resultat till viss del bero på att andelen elever från hem med studievana är stor bland eleverna med utländsk bakgrund.

Andelen elever med behörighet att söka ett nationellt program i gymnasieskolan var år 2004, 88 procent. Detta är en minskning från föregående år då 95 procent av eleverna var behöriga. I Umeå kommun var motsvarande siffra 93 procent år 2004. Analys av resultatet saknas men rektorerna uppger att det sannolikt var en tillfällig nedgång på grund av speciella orsaker i dessa elevgrupper. Enligt intervjuade föräldrar och personal så klarar eleverna som gått på Ålidhemsskolan sina gymnasiestudier bra.

Inspektionen visar att grundskolan använder sig av diagnoser och tester för att följa elevernas kunskapsutveckling i framför allt ämnet svenska. Elevernas resultat i nationella ämnesprov i årskurs 9 visar att läsförståelse är ett område som skolan behöver fortsätta att utveckla. Vid intervjuer med personal framkommer att skolan tidigare har formulerat mål för undervisningen i de olika ämnena men att dessa mål är i behov av revidering.

I grundsärskolan används individuella utvecklingsplaner för att följa upp elevernas kunskapsutveckling. Målen har sin utgångspunkt i kursplanen för grundsärskolan och planen utvärderas med föräldrarna i samband med utvecklingssamtalen då även nya mål formuleras. Alla elever i grundsärskolan får betyg från och med höstterminen i årskurs 8. Eleverna i särskolan kan också få grundskolekompetens i vissa ämnen, efter eget val, när de deltar i ordinarie undervisning i grundskolan. I dessa fall ges skriftligt intyg av undervisande lärare.

Resultaten av arbetet med normer och värden

I Ålidhemsskolan upplever många elever att de trivs och är trygga. I kvalitetsredovisningen för 2004/05 anger 86 procent av pojkarna och 79 procent av flickorna att de trivs mycket eller ganska bra i skolan. Motsvarande siffra för hur eleverna trivs i sin klass är 91 procent för pojkarna och 89 procent för flickorna. Eleverna är dock medvetna om att det finns elever som känner sig otrygga. I skolans trivselenkät uppger 34 procent av pojkarna och 46 procent av flickorna att mobbning förekommer på Ålidhemsskolan. I samma enkät uppger också 49 procent av pojkarna och 41 procent av flickorna att de blivit utsatta för kränkande språkbruk som könsord. Alla intervjuade grupper uppger också att det är vanligt med hårt språk och andra kränkningar mellan elever. Eleverna är själva medvetna om att det inte är acceptabelt. De säger också att de är så vana att toleranströskeln höjts för när de ingriper till försvar av kamrater. Skolan arbetar aktivt med att förbättra arbetsmiljön på raster och samtliga intervjuade upplever att det under det senaste året skett en förbättring. Rektorerna prioriterar arbetet med värdegrundsfrågor och skolan arbetar aktivt för att förbättra elevernas trivsel och arbetsmiljö. I skolan pågår också en upprustning och uppfräschning av lokaler och utrustning såsom möbler och elevskåp. Det förekommer klotter och viss skadegörelse men både personal och elever uppger att problemet nu är mindre än tidigare. Inspektörerna bedömer det som allvarligt att elever, trots det förebyggande arbete som görs, upplever sig mobbade och kränkta och anser att skolan måste förbättra arbetet med värdegrundsfrågor ytterligare.

Vid inspektionen framkommer att klassråd finns i alla klasser och för att förbättra dessa har en gemensam dagordning införts med några fasta punkter. Flera elever uppger dock att de inte tycker att klassråd är viktigt.

Elevråd finns men aktiviteten hos elevrådet är låg. Det beror enligt rektorerna på att de är inne i en omorganisation och att elevrådet tidigare varit för stort och saknat regelbundet stöd i arbetet av någon vuxen. Eleverna har inte någon tydlig uppfattning om att elevrådet har någon större betydelse eller möjlighet att påverka verksamheten. Eleverna upplever inte att de har något större inflytande eller att de får delta i beslut i den omfattning de önskar. Det finns också elever som uttrycker att de inte är intresserade av att ha inflytande medan andra skulle vilja ha ett större inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt. Rektorerna uppger att elevdemokrati är ett prioriterat utvecklingsområde som diskuteras i skolan. Elevernas inflytande ser i dag olika ut i olika klasser och ämnen beroende på vilka lärare de har.

Enligt personal och rektorer behöver elevernas lust att lära utvecklas. Attityder som att det är "töntigt att plugga" är relativt vanliga enligt eleverna.

Sammanfattning

Skolan måste fortsätta och intensifiera värdegrundsarbetet så att fler elever känner sig trygga och inte utsätts för kränkningar. Elevernas inflytande behöver utvecklas och stödjas både när det gäller undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer samt det formella inflytandet via klass- och elevråd. Skolans målmedvetna arbete med att förbättra elevernas kunskapsresultat är bra men elevernas lust att lära är ett viktigt utvecklingsområde.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen, Lpo 94, och i andra författningar för grundskolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Vid inspektionstillfället uppfattade inspektörerna att arbetsmiljön i många klassrum var otillfredsställande. Ljudnivån var hög, många elever var okoncentrerade, kom sent till lektionerna och saknade material. Detta är något som bekräftas vara vanligt av samtliga intervjuade grupper. Rektorerna uppger att ett av skolans utvecklingsområden är att skapa en lugnare och tryggare arbetsmiljö för elever och personal.

I Ålidhemsskolan sker arbetet med normer och värden kontinuerligt i vardagen och i undervisningssituationer. Trivselenkäter genomförs två gånger per läsår. Samtliga intervjuade grupper uppger att personalen genast agerar i de konfliktsituationer som uppstår. Föräldrarna poängterar att de snabbt får kännedom om deras barn varit inblandad i någon konflikt. Skolan arbetar på olika sätt för att förebygga kränkande behandling. Alla elever har schemalagd undervisning i något som skolan kallar för "livskunskap" för årskurserna 6 och 7 och "hälsa/livskunskap" i årskurserna 8 och 9. Skolan har ett samarbete med fritidsgården i området som de också delvis delar personal med. Skolan har också ett gott samarbete med aktörer utanför skolan såsom de sociala myndigheterna och nätverket "Alla Goda Krafter" som bidragit med medel för att öka elevinflytandet. Skolan har också ett samarbete med Gimonäs Ungdoms IF kring skolans fotbollsprofilering.

I skolan finns så kallade "friends", det vill säga elever som valts ut för att hjälpa och stödja sina kamrater. Dessa elever har fått utbildning för att kunna fungera som så kallade kamratstödare. Denna verksamhet behöver dock utvecklas mer med hjälp av vuxna. De elever som intervjuats tyckte att uppdraget var otydligt och uppdraget ansågs inte heller vara särskilt viktigt.

I grundsärskolan och Rh-klassen upplever eleverna att de har inflytande över arbetssätt och arbetsformer samt att de ibland också kan få vara med och påverka innehållet i undervisningen. I dessa grupper fungerar kamratstödjarverksamheten bra.

Enligt senaste kvalitetsredovisningen skall elevernas möjligheter till inflytande öka. Som ett led i det arbetet har elever från både grund- och grundsärskola fått

delta i planering och genomförande av friluftsdagar. Eleverna i grundskolan upplever att de inte har så stort inflytande över undervisningen och vill ha mer inflytande över innehåll, arbetssätt och arbetsformer.

Det finns ett väl utarbetat program för att underlätta övergången mellan årskurs 5 och 6 då eleverna i området byter skola.

Skolverket vill uppmärksamma kommunen på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Vid inspektionstillfället hade skolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling som följs och fungerar bra enligt personal elever och föräldrar. Föräldrarna uppger att de känner sig trygga med att de alltid snabbt kontaktas när något inträffar. Handlingsprogrammet är känt och går igenom i början av varje hösttermin och finns tillgängligt på skolans hemsida. Handlingsprogrammet innehåller också en plan för förebyggande arbete som bland annat handlar om inskolningsläger för årskurs 6, mentorssamtal, rastjournsystem, kuratorns individuella samtal med elever, kamratstödare, med mera.

Sex elever från årskurserna 7–9 har genomgått en elevskyddsutbildning och fungerar nu som elevskyddsombud i skolan.

Regler har tagits fram i samråd med elevrådet. Elever uttrycker dock att många bryter mot reglerna och att inget händer om de gör det. Flera föräldrar uttrycker också en oro över att regler inte följs och att det bidrar till att skapa en orolig och stökig arbetsmiljö för både elever och personal

Individanpassning, organisation och arbetssätt i undervisningen

På Ålidhemsskolan finns dokumenterade och kända rutiner för identifiering av stödbehov och eleverna deltar i utvecklingssamtal där bland annat elevernas behov diskuteras. Varje vecka träffas hela eller delar av skolans elevhälsoteam för att diskutera frågor kring elevers situation och lämpliga åtgärder. Stöd ges till de mest behövande eleverna och såvitt inspektörerna kunnat bedöma får eleverna stöd i rimlig omfattning. Stöd ges både inkluderat och exkluderat. Det finns också möjligheter för elever att få läxhjälp under håltimmar, då lärare finns tillgängliga.

Elever som får stöd har åtgärdsprogram. Mentor ansvarar för att åtgärdsprogram upprättas när det behövs tillsammans med elev och förälder. Både rektorer och personal uppgav dock att de behöver utveckla arbetet med åtgärdsprogram för att de bland annat ska bli lättare att utvärdera och i större utsträckning upplevas som en hjälp i det dagliga arbetet. Skolan har också tillgång till handledning och konsultation kring frågor som gäller barn i behov av särskilt stöd från ett kommunövergripande resursteam.

I den kommunövergripande så kallade resursklassen som finns på Ålidhemsskolan för elever i årskurserna 6–9 med utredd ADHD-problematik arbetar två pedagoger. Verksamheten bedrivs i huvudsak i ett eget klassrum men möjlighet

till integrering i Ålidhemsskolans ordinarie verksamhet finns. Eleverna får bland annat hjälp med att bryta destruktiva mönster genom att få stöd i arbetet med att positivt stärka sin självbild. Målsättningen är att ge eleverna de sociala färdigheter som krävs för att fungera i samhället. Teoripass i fram för allt basämnen svenska, engelska och matematik varvas med estetiska ämnen och praktik i väl avvägda delar.

Skolan arbetar i huvudsak med ett traditionellt arbetssätt, det vill säga läraren planerar själv undervisningens innehåll och arbetssätt utan medhjälp av eleverna. Rektorerna uppger dock att det pågår en diskussion i arbetslagen om att försöka arbeta mer ämnesintegrerat med fler inslag av temaarbeten. Elevernas inflytande över undervisningen innehåll, arbetssätt och arbetsformer behöver också utvecklas som tidigare nämnts. I ämnena matematik och engelska delas eleverna in i grupper utifrån sina förkunskaper och behov av stöd. Elever och lärare uppger att det finns möjligheter att byta grupp om eleven skulle vilja.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Personalen har bearbetat de nationella kursplanerna men uppger att de lokalt nedbrutna målen är i behov av en revidering. Lärarna går igenom mål och betygskriterier i respektive ämne. Eleverna upplever ändå en otydlighet i vad de ska lära sig, tycker att det är svårt att förstå målformuleringar och kriterier. Målen för utbildningen diskuteras i arbetslagen och i de årskurser som får betyg diskuteras kriterier i ämnesgrupper. Tidigare fanns kommunövergripande nätverksträffar i vilka 7–9 skolor diskuterade betyg och bedömning. Lärarna anser att sådana träffar borde återinföras.

I grundskolan kartläggs elevernas kunskaper i svenska, engelska och matematik varje år med hjälp av olika diagnoser, tester och nationella prov i årskurs 9. Speciallärare/specialpedagog ansvarar för flertalet tester och följer upp behov av extra stöd. I en del klasser i grundsärskolan används prov och läxförhör för att bedöma elevernas kunskapsnivå.

Utvecklingssamtalen genomförs en gång per termin och upplevs positivt av elever och föräldrar. Elever och föräldrar i grund- och grundsärskolan förbereder sig inför samtalet genom att fundera över skolsituationen utifrån frågeformulär. Rektorerna, personalen och föräldrar uttrycker att de omdömen som ges av varje lärare i grundskolan till mentorn inför utvecklingssamtalen behöver utvecklas för att bättre ge alla elever information om kunskapsutvecklingen i de olika ämnena. I grundsärskolan utvärderas de individuella utvecklingsplanerna i samband med utvecklingssamtalen då även nya mål upprättas.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Ålidhemsskolan har en arbetsplan för läsåret 2005/06. Planen innehåller mål uppsatta av för- och grundskolenämnden i Umeå kommun, Ålidhemsskolans egna mål samt en del fakta om skolan. Varje arbetslag utformar sitt arbete utifrån den gemensamma planen.

Verksamheten utvärderas på olika sätt bland annat genom trivselenkäter, elevenkäter, medarbetarenkät, rektorers verksamhetsbesök samt arbetslagens utvärdering av arbetsplanen. Rektorerna skriver en kvalitetsredovisning utifrån dessa utvärderingar. Dokumentet är tydligt formulerat med mål och resultat som analyseras och resulterar i fortsatta utvecklingsåtgärder. Målen kan dock brytas ner ytterligare för att lättare kunna utvärderas. Skolans personal uppger att de känner sig delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen och att den är ett levande

dokument i verksamheten. Inspektörerna anser att skolan i stort har ett fungerande kvalitetssäkringssystem.

I grundskolan bedrivs projektet GRO (Grundskola Omvärld) som syftar till att ge elever, personal och föräldrar en insikt om arbetslivets möjligheter och på så sätt förbereda eleverna för framtida studie- och yrkesval. I särskolan finns också en studie- och yrkesvägledare anställd på halvtid som hjälper eleverna med praktikplatser.

Skolan deltar i en rad olika projekt som till exempel ”Skolutveckling i det mångkulturella klassrummet” i samarbete med Myndigheten för Skolutveckling. Ett annat projekt som skolan driver med stöd av kommunen har som syfte att utveckla strukturer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd. Skolan deltar också i ett projekt i ämnet naturorientering och ett Hälsoprojekt gemensamt för hela skolområdet.

Effekter av skolans kvalitetsarbete är bland annat att skolans arbete med barn i behov av särskilt stöd liksom värdegrundsarbetet har förbättrats.

Skolledning och intern kommunikation

Ålidhemsskolan har två rektorer. Under de senaste åren har en rad rektorsbyten ägt rum. Nuvarande rektorer har arbetat ihop en termin. En rektor är ansvarig för grundskola och den andre rektorn är ansvarig för särskola, rh-klass och resursklass samt för den intilliggande träningsskolan. Den senare rektorn har arbetat länge vid skolan och under perioder varit ensam rektor för alla verksamheter. Ansvarsfördelningen och beslutanderätten inom skolans ledning är tydlig och känd. Till sin hjälp har rektorerna administrativ hjälp. Rektorerna har ett nära samarbete och driver gemensamma frågor av övergripande karaktär. Inspektörerna bedömer att rektorerna är väl förtrogna med verksamheten.

Rektorerna leder det pedagogiska arbetet och ansvarar för kvalitetsarbetet på ett övergripande plan men arbetslagen har det faktiska ansvaret för att det kommer till stånd. Både elever och föräldrar uppger att rektorn är väl känd och lätt att ta kontakt med. Personalen uttrycker att de har stöd av rektorerna i sitt arbete och att skolledningen tar ansvar för den pedagogiska utvecklingen vid skolan. Inspektörerna bedömer att ledningen av skolan fungerar väl.

Sammanfattning

Skolans arbete med normer och värden är aktivt och utvecklas positivt. Skolan bör dock på ett bättre sätt hjälpa eleverna i arbetet med kamrattstödjarverksamheten så att den har möjlighet att bli det stöd i arbetet mot kränkande behandling som det är tänkt. Arbetsmiljön i klassrummen, elevers inflytande, barn i behov av särskilt stöd och utveckling av åtgärdsprogram är områden där skolan behöver utvecklas och där skolan redan har pågående utvecklingsarbeten. Utvecklingssamtalen i grundskolan kan utvecklas så att alla omdömen bättre visar alla elevers utvecklingsmöjligheter.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som grundskolan skall erbjuda, information om utbildning; personal samt läromedel, pedagogiska materiel och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Tillgång till likvärdig utbildning

Vid Ålidhemsskolan informeras föräldrarna om skolans verksamhet och elevernas rättigheter och skyldigheter genom brev, föräldramöten, utvecklingssamtal, ”öppet hus”, föräldrarådet, skolans hemsida samt skolans skriftliga informationsmaterial. Vid inspektionen uttryckte föräldrarna att informationen var bra och att de snabbt fick veta om något speciellt hade inträffat.

Modersmålsundervisning erbjuds till elever som så önskar och har behov av det. En del föräldrar och elever avstår erbjudandet. Studiehandleddning på modersmål erbjuds inte i tillräcklig omfattning och är ett angeläget utvecklingsområde enligt rektorerna. Modersmålslärarna i Umeå kommun är organisatoriskt knutna till Hedlundaskolan där även förberedelseklasserna finns. Diskussioner förs med ansvariga vid Hedlundaskolan om hur behövande elever ska kunna få tillgång till mer studiehandleddning.

Skolan har i höst infört elevens val på schemat. Eleverna kan välja mellan svenska, engelska, matematik, innebandy, fotboll och drama. Skolan bör föra en dialog med 1–5 skolorna i skolområdet för att säkerställa att eleverna får elevens val i den omfattning som timplanen föreskriver. Skolan bör också fortsätta diskussionen om hur man kan utveckla organisationen kring elevens val. I dag väljer eleverna vad de ska arbeta med på morgonen den dag de har elevens val och grupper sätts ihop under dagen innan elevens val genomförs 80 minuter under en eftermiddag.

Språkval erbjuds från årskurs 6. Eleverna kan välja mellan franska, tyska, spanska och engelska och svenska. Gruppen som läser engelska/svenska tenderar att öka för vart år mellan årskurs 6 och 9.

Skolan använder sig av möjligheten att anordna skolans val. Årskurserna 6–7 har livskunskap på schemat och årskurserna 8–9 har hälsa/livskunskap. Skolan har också infört fler friluftsdagar.

I grundsärskolan finns en studie- och yrkesvägledare anställd för att förbereda elevernas övergångar till gymnasiesärskolan. Rutiner finns upprättade och alla elever gör praktikveckor i de blivande klasserna.

Personalresurser

Skolan har detta läsår 66 medarbetare, varav 45 är lärare med undervisning. Alla lärare har pedagogisk utbildning. Personalen vid Ålidhemsskolan är erfaren och stabil. En stor del av personalen börjar närma sig pensionsåldern och några av de äldre lärarna uppger vid intervjun att de känner sig trötta. Enligt officiell statistik är personaltätheten för grundskolan år 2004/05 högre vid Ålidhemsskolan än motsvarande siffror i både kommunen och riket. Runt eleverna finns det gott om vuxna, utöver den ordinarie personalen förekommer även olika projektanställningar. I grundsärskola och rh-klass tjänstgör även resurspersoner/assistenter.

Enligt kvalitetsredovisningen har skolans ekonomi förbättrats genom det nya resurstilldelningssystemet som infördes i Umeå kommun inför budgetåret 2005. Detta har lett till att skolan kunnat anställa mer personal för att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

Resurserna för personalens kompetensutveckling har de senaste åren varit begränsade på grund av ekonomiska skäl. Varje medarbetare har kompetensutvecklingsplan som aktualiseras vid medarbetarsamtalet.

En rektor har genomgått den statliga rektorsutbildningen och den andra genomgår utbildningen nu.

Läromedel, pedagogiskt material och utrustning

Läromedelstillgången och kvaliteten på läromedlen anser inspektörerna vara varierande men i de flesta fall av godtagbar kvalitet. Skolan satsar nu mer resurser på att förnya sina läromedel och både elever och föräldrar uttrycker att de är relativt nöjda med läromedlen.

Skolans datorutrustning håller en acceptabel standard, men vid intervjuer framkommer att datorer sällan används i undervisningen.

Lokalerna är rymliga i relation till antalet elever och av varierad typ med hänsyn till behov i olika ämnen. I de salar där undervisning i naturorienterade ämnen bedrivs pågår just nu en upprustning liksom i många av skolans andra lokaler. En del av omklädningsrummen i idrottshallen är dock i stort behov av renovering.

I skolan finns ett av kommunalsbiblioteken som också används regelbundet av elever. Skolan har god beredskap för att ta emot elever med olika funktionsnedsättningar.

Sammanfattning

Föräldrarna är nöjda med den information de får från skolan. Skolan har gott om rymliga och till viss del nyrenoverade lokaler. Skolan har god tillgång på personella resurser, lärare och annan personal som kan stödja eleverna på olika sätt. Organisation av elevens val behöver ses över så att det säkerställs att eleverna får den tid timplanen föreskriver.

Datum	Ort
2006-06-12	Umeå

Ulrika Svedmark

Eva Edlund